UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

15 päivänä huhtikuuta 2010 *

Asiassa C-433/05,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Handens tingsrätt (Ruotsi) on esittänyt 21.11.2005 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 5.12.2005, saadakseen ennakkoratkaisun rikosasiassa, jossa vastaajana on

Lars Sandström,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts sekä tuomarit R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (esittelevä tuomari), J. Malenovský ja D. Šváby,

julkisasiamies: J. Kokott,
kirjaaja: hallintovirkamies C. Strömholm,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 17.12.2009 pidetyssä istunnossa esitetyn,

* Oikeudenkäyntikieli: ruotsi.

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– L. Sandström, edustajanaan advokat R. Ihre sekä avocat D. Putzeys ja avocat B. Dumortier,

– Åklagaren, edustajanaan advokat S. Creutz,

– Ruotsin hallitus, asiamiehinään A. Kruse, R. Sobocki, S. Johannesson ja K. Petkovska,

– Itävallan hallitus, asiamiehenään E. Riedl,

– Portugalin hallitus, asiamiehinään L. Inez Fernandes ja M. J. Lois,

– Norjan hallitus, asiamiehinään A. Eide ja K. B. Moen,

– Euroopan komissio, asiamiehinään L. Ström van Lier, A. Alcover San Pedro, D. Lawunmi, S. Schønberg ja K. Simonsson,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee EY 28 ja EY 30 artiklan sekä huviveneitä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 16.6.1994 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/25/EY (EYVL L 164, s. 15), sellaisena kuin se on muutettuna 16.6.2003 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/44/EY (EUVL L 214, s. 18; jäljempänä direktiivi 94/25), tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty rikosoikeudenkäynnissä, jonka Åklagaren (syyttäjä) on pannut vireille Lars Sandströmiä vastaan, koska tämä on rikkonut vesiskootterien käytöstä annettua asetusta 1993:1053 (förordning (1993:1053) om användning av vattenskoter), sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella 2004:607 (förordning (2004:607), jäljempänä vesiskootteriasetus).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin säännöstö

3 Direktiivin 94/25 johdanto-osan toisen perustelukappaleen sanamuoto on seuraava:

”Eri jäsenvaltioissa voimassa olevat huviveneiden turvallisuusominaisuuksia koskevat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset ovat sisällöltään ja soveltamisalaltaan erilaisia; tällaiset erot ovat omiaan muodostamaan kaupan esteitä ja luomaan eriarvoisia kilpailun edellytyksiä sisämarkkinoilla.”

4 Direktiivin 94/25 johdanto-osan kolmannessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Kansallisten lainsäädäntöjen yhdenmukaistaminen on ainoa keino poistaa tällaiset vapaakaupan esteet; yksittäiset jäsenvaltiot eivät voi tyydyttävällä tavalla saavuttaa tätä tavoitetta; tässä direktiivissä vahvistetaan ainoastaan huviveneiden vapaalle liikkuvuudelle välttämättömät vaatimukset.”

5 Direktiivin 94/25 1 artiklassa määritellään kyseisen direktiivin soveltamisala. Tämä säännös on korvattu direktiivin 2003/44 1 artiklalla, jolla on muun muassa laajennettu tätä soveltamisalaa siten, että vesiskootterit kuuluvat sen piiriin.

6 Direktiivin 94/25 2 artiklassa, jonka otsikko on ”Markkinoille saattaminen ja käyttöön ottaminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tuotteita voidaan saattaa markkinoille ja ottaa niiden tarkoituksen mukaiseen käyttöön vain, jos ne eivät oikein rakennettuina ja huollettuina aiheuta vaaraa ihmisten, tavaroiden ja ympäristön turvallisuudelle ja terveydelle.

2. Tämän direktiivin säännökset eivät estä jäsenvaltioita antamasta [EY:n] perustamissopimusta noudattaen tietyillä vesialueilla liikkumista koskevia säännöksiä ympäristön ja vesiteiden suojelemiseksi ja niillä liikkuvien turvallisuuden varmistamiseksi, sillä edellytyksellä, että säännökset eivät velvoita muuttamaan tämän direktiivin mukaisia huviveneitä.”

7 Direktiivin 94/25 4 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltiot eivät saa kieltää, rajoittaa eivätkä estää sellaisten 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden markkinoille saattamista ja/tai käyttöön ottamista alueellaan, joissa on liitteessä IV tarkoitettu CE-merkintä, joka osoittaa tuotteiden olevan kaikkien tämän direktiivin säännösten mukaisia, mukaan lukien II luvussa tarkoitetut vaatimuksenmukaisuutta koskevat menettelyt.”

8 Direktiivin 2003/44 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2004. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä 1 päivästä tammikuuta 2005.”

9 Teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22.6.1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/34/EY (EYVL L 204, s. 37), jota on muutettu 20.7.1998 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 98/48/EY (EYVL L 217, s. 18) ja jolla kodifioidaan 28.3.1983 annettu neuvoston direktiivi 83/189/ETY (EYVL L 109, s. 8; jäljempänä direktiivi 98/34), 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

– –

4) ’muulla vaatimuksella’ vaatimusta, joka ei ole tekninen eritelmä ja joka asetetaan tuotteelle erityisesti kuluttajan tai ympäristön suojelutarkoituksessa ja joka koskee tuotteen elinkaarta markkinoille saattamisen jälkeen eli [esimerkiksi] käyttöedellytyksiä, kierrätystä, uudelleenkäyttöä tai tuotteesta huolehtimista, jos nämä edellytykset voivat vaikuttaa merkittävästi tuotteen koostumukseen tai sen luonteeseen, taikka sen kaupan pitämiseen;

– –

11) ’teknisellä määräyksellä” teknistä eritelmää tai muuta vaatimusta taikka palveluja koskevaa määräystä, mukaan lukien sovellettavat hallinnolliset määräykset, jonka noudattaminen on oikeudellisesti tai tosiasiallisesti pakollista ja joka koskee kaupan pitämistä, palvelujen tarjoamista, palvelujen tarjoajien sijoittautumista tai käyttöä jäsenvaltiossa tai suuressa osassa sen aluetta, sekä jäsenvaltioiden lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, joissa kielletään tuotteen valmistus, tuonti, kaupan pitäminen tai käyttö taikka joissa kielletään palvelujen tarjoaminen, palvelujen käyttö tai sijoittautuminen palvelujen tarjoajana, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 10 artiklan säännösten soveltamista.

– –”

10 Direktiivin 98/34 8 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle välittömästi teknisiä määräyksiä koskevat ehdotukset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 10 artiklan säännösten soveltamista.

11 Direktiivin 98/34 8 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaan ”jäsenvaltioiden on toimitettava ehdotus uudelleen edellä mainituin edellytyksin, jos ne tekevät teknistä määräystä koskevaan ehdotukseen sellaisia huomattavia muutoksia, jotka muuttavat sen soveltamisalaa, lyhentävät alun perin suunniteltua soveltamisaikataulua, lisäävät eritelmiä tai vaatimuksia taikka tiukentavat niitä”.

12 Direktiivin 98/34 8 artiklan 3 kohdassa säädetään, että ”jäsenvaltioiden on toimitettava viipymättä komissiolle teknisen määräyksen lopullinen teksti”.

13 Direktiivin 98/34 9 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan perusteella jäsenvaltioiden on lykättävä tapauskohtaisesti teknisen määräyksen ehdotuksen antamista neljällä tai kuudella kuukaudella ”siitä päivästä alkaen, jona komissio on saanut 8 artiklan 1 kohdassa säädetyt tiedot, jos komissio tai toinen jäsenvaltio esittää kolmen kuukauden kuluessa kyseisestä päivästä yksityiskohtaisen lausunnon, jonka mukaan suunniteltu toimenpide sisältää seikkoja, jotka voisivat luoda esteitä tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle sisämarkkinoilla”.

Kansallinen säännöstö

14 Vesiskootteriasetus siinä muodossa, jossa se oli voimassa pääasian tosiseikkojen tapahtuma-aikaan, tuli voimaan 15.7.2004.

15 Vesiskootteriasetuksen 1 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa vesiskootterilla tarkoitetaan vesikulkuneuvoa, jonka pituus on alle 4 metriä ja 1) jossa on polttomoottori, jonka pääasiallinen työntövoiman lähde on vesisuihkupumppu, ja 2) joka on suunniteltu siten, että sitä käyttävä henkilö tai käyttävät henkilöt eivät ole sen sisällä vaan he istuvat, seisovat tai ovat polvillaan vesikulkuneuvon päällä.”

16 Kyseisen asetuksen 2 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Vesiskoottereita voidaan käyttää ainoastaan yleisillä kulkuväylillä ja 3 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla vesialueilla.”

17 Vesiskootteriasetuksen 3 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Länsstyrelsen [lääninhallitus] voi antaa määräyksiä siitä, millä läänin vesialueilla yleisten kulkuväylien ohella vesiskoottereita voidaan käyttää. Tällaiset määräykset on kuitenkin annettava aina, kun on kyse

1) vesialueista, joihin muu ihmisen toiminta vaikuttaa siinä määrin, että vesiskootterien käytöstä aiheutuvan melun ja muiden häiriöiden ei voida katsoa aiheuttavan merkittävää haittaa ihmisille tai ympäristölle

2) vesialueista, joiden lähistöllä ei ole asuin- tai loma-asuntoalueita ja joiden merkitys luonnon- ja kulttuuriympäristönsuojelulle, biologiselle monimuotoisuudelle, ulkoilulle, vapaa-ajankalastukselle tai ammattikalastukselle on vähäinen, ja

3) muista vesialueista, joilla vesiskootterien käyttö ei aiheuta ihmisille meluhaittoja tai muita häiriöitä ja joilla se ei myöskään aiheuta merkittävien vaurioiden tai häiriöiden vaaraa eläimille tai kasvillisuudelle taikka vaaraa tartuntatautien leviämisestä.

Länsstyrelsen voi myös antaa määräyksiä, joilla rajoitetaan vesiskootterien käyttöön tarkoitettuja yleisiä kulkuväyliä, jos tämä on tarpeen 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen haittojen tai vaurioiden vaaran välttämiseksi, sekä säännellä yleisille kulkuväylille ajamista ja niiltä poistumista.”

18 Vesiskootteriasetuksen 5 §:n mukaan jokaiselle, joka ajaa vesiskootteria kyseisen asetuksen 2 §:n tai 3 b §:n taikka 3 §:n perusteella annettujen määräysten vastaisesti, määrätään sakkorangaistus.

19 Länsstyrelsen i Stockholms län (Tukholman läänin lääninhallitus) salli 20.5.2005 tekemällään päätöksellä nro 2589 2004 41950 (jäljempänä 20.5.2005 tehty päätös) vesiskootteriasetuksen 3 §:n perusteella vesiskootterien käytön läänin tietyillä vesialueilla. Päätös tuli voimaan 15.6.2005.

I Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

20 Sandström ajoi 13.7.2005 vesiskootterilla yleisten kulkuväylien ulkopuolisilla vesialueilla ja vesialueella, johon ei sovelleta lääninhallituksen antamia määräyksiä alueista, joilla vesiskootterien käyttö on sallittua. Syyttäjä nosti syytteen Sandströmiä vastaan vesiskootteriasetuksen rikkomisen vuoksi.

21 Pääasiassa kyseessä olevat vesialueet on vahvistettu 20.5.2005 tehdyllä päätöksellä.

22 Vastaaja ei kiistä asian tosiseikkoja mutta väittää, että vesiskootteriasetuksen soveltaminen on EY 28 artiklan ja direktiivin 94/25 vastaista.

23 Tässä tilanteessa Handens tingsrätt päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) a) Rikotaanko kansallisilla säännöksillä, joissa kielletään vesiskootterien käyttö muualla kuin yleisillä kulkuväylillä ja vesialueilla, joille paikallisviranomainen on antanut luvan vesiskootteriasetuksen 3 §:n 1 momentin mukaisesti, direktiiviä [2003/44]?

b) Riippuuko a kohdassa tarkoitetun kiellon hyväksyttävyys siitä, onko paikallisviranomainen lupakysymystä 3 §:n 1 momentin mukaisesti arvioidessaan ottanut huomioon vaatimuksen, jonka mukaan lupa on aina myönnettävä alueille, joilla 1–3 kohdassa vahvistetut kriteerit täyttyvät?

2) Ovatko EY 28–EY 30 artikla jotenkin muuten esteenä sellaisille kansallisille säännöksille, joissa kielletään vesiskootterien käyttö ja jotka mainitaan edellä 1 a kohdassa, yleisesti tai yksinomaan edellä 1 b kohdassa tarkoitetun edellytyksen täyttyessä?

3) Edellä esitetystä riippumatta estääkö se, että – – komissiolle ei tehty ilmoitusta [direktiivin 98/34] mukaisesti ennen vesiskoottereita koskevan uuden kiellon hyväksymistä 20.6.2004, tällaisten edellä mainittujen kansallisten säännösten soveltamisen?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Alustavia huomautuksia

24 Aluksi on todettava, että pääasiassa kyseessä olevaa vesiskootteriasetusta on suurelta osin jo tutkittu direktiivin 94/25 sekä EY 28 ja EY 30 artiklan valossa asiassa C-142/05, Mickelsson ja Roos, 4.6.2009 annetussa tuomiossa (Kok., s. I-4273). Näissä kummassakin asiassa tosiseikat ja oikeudelliset seikat ovat samankaltaiset.

25 Olennainen ero näiden kahden asian välillä on se, että nyt tarkasteltavassa kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevassa asiassa lääninhallitus on käyttänyt vesiskootteriasetuksen 3 §:ssä määriteltyä toimivaltaa, jonka perusteella se voi sallia vesiskootterien käytön tietyillä vesialueilla, toisin kuin edellä mainitussa asiassa Mickelsson ja Roos. Oikeudellisten seikkojen osalta direktiiviä 2003/44, jolla muutetaan direktiiviä 94/25, sovelletaan pääasian tosiseikkojen tapahtuma-ajankohtaan.

Ensimmäinen ja toinen kysymys

26 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä ja toisella kysymyksellään, joita on tarkasteltava yhdessä, onko direktiiviä 94/25, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2003/44, tai tarvittaessa EY 28 ja EY 30 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä sellaiselle pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa kielletään vesiskootterien käyttö tiettyjen tähän käyttöön osoitettujen vesialueiden ulkopuolella.

27 Direktiivillä 94/25 pyritään lähentämään jäsenvaltioiden huviveneitä koskevaa lainsäädäntöä huviveneiden turvallisuusominaisuuksia koskevien säädösten sisältöön ja

soveltamisalaan liittyvien erojen poistamiseksi, koska tällaiset erot ovat omiaan muodostamaan kaupan esteitä jäsenvaltioiden välillä ja luomaan eriarvoisia kilpailun edellytyksiä sisämarkkinoilla. Kun direktiivillä 2003/44 muutettiin direktiivin 94/25/EY, sellaisena kuin se oli alkuperäisessä muodossaan, 1 artiklaa, siinä laajennettiin direktiivin 94/25 soveltamisalaa muun muassa vesiskootterien sisällyttämiseksi siihen.

28 Direktiivin 94/25 2 artiklan 2 kohdassa täsmennetään, että direktiivin säännökset eivät estä jäsenvaltioita antamasta perustamissopimusta noudattaen tietyillä vesialueilla liikkumista koskevia säännöksiä ympäristön ja vesiteiden suojelemiseksi ja niillä liikkuvien turvallisuuden varmistamiseksi, sillä edellytyksellä, että säännökset eivät velvoita muuttamaan tämän direktiivin mukaisia huviveneitä (em. asia Mickelsson ja Roos, tuomion 20 kohta).

29 Direktiivin 2 artiklan 2 kohdan mukaan direktiivi ei siis ole esteenä sellaisille kansallisille säännöksille, joissa kielletään ympäristönsuojeluun liittyvistä syistä vesiskootterien käyttö tietyillä vesialueilla, edellyttäen, että kyseisillä säännöksillä ei rikota perustamissopimuksen sääntöjä (em. asia Mickelsson ja Roos, tuomion 21 kohta).

30 Vesiskootteriasetus ja 20.5.2005 tehty päätös kuuluvat niihin kansallisiin säännöksiin, joita direktiivin 94/25 tässä viimeksi mainitussa säännöksessä tarkoitetaan. Niissä nimittäin säädetään vesiskootterien käyttöä koskevasta kiellosta tähän käyttöön osoitettujen vesialueiden ulkopuolella.

31 On siis tutkittava, ovatko EY 28 ja EY 30 artikla, joista on Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen tullut SEUT 34 ja SEUT 36 artikla, esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaisille kansallisille säännöille.

32 Edellä mainitussa asiassa Mickelsson ja Roos yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatettiin jo kysymys EY 28 ja EY 30 artiklan tulkinnasta, jotta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin voisi arvioida sitä, onko vesiskootteriasetus kyseisten määräysten mukainen. Pääasian tosiseikkojen tapahtuma-ajankohtana edellä mainitussa asiassa Mickelsson ja Roos vesiskootteriasetusta ei vielä ollut pantu täytäntöön kyseisen asetuksen 3 §:n 1 momentissa säädetyillä toimenpiteillä, joihin kuuluu esimerkiksi 20.5.2005 tehty päätös, joten saman asetuksen 2 §:n mukaisesti vesiskootterien käyttö oli sallittua yksinomaan yleisillä kulkuväylillä.

33 Edellä mainitussa asiassa Mickelsson ja Roos annetun tuomion 44 kohdasta ilmenee, että EY 28 ja EY 30 artikla eivät ole esteenä kansalliselle säännöstölle, jossa ympäristönsuojelusyistä kielletään vesiskootterien käyttö tähän käyttöön osoitettujen yleisten kulkuväylien ulkopuolella, jos

– toimivaltaiset kansalliset viranomaiset ovat velvollisia toteuttamaan säädetyt täytäntöönpanotoimet sellaisten yleisten kulkuväylien ulkopuolella olevien alueiden osoittamiseksi, joilla vesiskoottereita voidaan käyttää

– kyseiset viranomaiset ovat tosiasiallisesti käyttäneet niille tältä osin annettua toimivaltaa ja osoittaneet alueet, jotka täyttävät kansallisessa säännöstössä säädetyt edellytykset, ja

– tällaiset toimet on toteutettu kohtuullisessa ajassa kyseisen säännöstön voimaantulon jälkeen.

34 Tähän vastaukseen ei vaikuta 20.5.2005 tehty päätös. Pääasiassa kyseessä oleva kansallinen säännöstö perustuu nimittäin edelleen siihen periaatteeseen, että vesiskoottereiden käyttö yleisten kulkuväylien ulkopuolella on yleisesti kielletty, paitsi jos toimivaltaiset viranomaiset osoittavat alueet, joilla niitä voidaan käyttää. Näin ollen ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on selvitettävä, noudatetaanko vesiskootteriasetuksessa, sellaisena kuin se on pantu täytäntöön 20.5.2005 tehdyllä päätöksellä, edellisessä kohdassa mainittua kolmea edellytystä.

35 Tässä yhteydessä on muistutettava, että SEUT 267 artiklassa tarkoitetussa menettelyssä, joka perustuu kansallisten tuomioistuimien ja unionin tuomioistuimen tehtävien selkeään jakoon, oikeusriidan tosiseikaston arvioiminen kuuluu kaikilta osin kansallisen tuomioistuimen toimivaltaan. Antaakseen kansalliselle tuomioistuimelle hyödyllisen vastauksen unionin tuomioistuin voi kuitenkin kansallisten tuomioistuinten kanssa harjoittamansa yhteistyön nimissä esittää ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle kaikki tarpeellisiksi katsomansa ohjeet (ks. vastaavasti em. asia Mickelsson ja Roos, tuomion 41 kohta).

36 Edellä 33 kohdassa mainitusta ensimmäisestä edellytyksestä on todettava, että vesiskootteriasetuksen 3 §:n mukaisesti lääninhallituksen on annettava määräykset sellaisten yleisten kulkuväylien ulkopuolella sijaitsevien vesialueiden osoittamiseksi, joilla vesiskoottereita voidaan käyttää.

37 Edellä 33 kohdassa mainitusta toisesta edellytyksestä on muistutettava, että 20.5.2005 tehdyssä päätöksessä osoitetaan vesiskootteriasetuksen 3 §:n perusteella vesialueet, joilla vesiskoottereita voidaan Tukholman läänissä käyttää.

38 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on selvitettävä, voidaanko kohtuullisesti katsoa, että tässä päätöksessä osoitetaan kaikki alueet, jotka kyseisessä läänissä vastaavat vesiskootteriasetuksessa ja erityisesti sen 3 §:n 1 momentissa säädettyjä

edellytyksiä. Kun nimittäin oletetaan, että vesiskootterien käyttö kyseiset edellytykset täyttävällä alueella ei vesiskootteriasetuksen itsensä sanamuodon mukaisesti aiheuta ympäristölle sellaista vaaraa tai haittaa, jota ei voida pitää hyväksyttävänä (ks. em. asia Mickelsson ja Roos, tuomion 38 kohta), on katsottava, että vesiskootterien käytön kieltäminen kokonaan tällaisella alueella, koska kyseistä aluetta ei ole osoitettu täytäntöönpanotoimessa, on toimenpide, jolla ylitetään se, mikä on tarpeen ympäristönsuojelutavoitteen saavuttamiseksi.

39 Edellä 33 kohdassa mainitun kolmannen edellytyksen osalta asiakirja-aineistosta ilmenee, että 20.5.2005 tehty päätös tuli voimaan 15.6.2005 eli 11 kuukautta vesiskootteriasetuksen voimaantulon jälkeen. Tämän viiveen kohtuullisuuden arvioimiseksi on myös otettava huomioon se, kuten 20.5.2005 tehdyn päätöksen perusteluista ilmenee, että tämä päätös tehtiin kuntien ja muiden, joita asia koski, kuulemisen jälkeen.

40 Edellä esitetyn perusteella kahteen ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että direktiivi 94/25 ei ole esteenä kansalliselle säännöstölle, jossa ympäristönsuojeluun liittyvistä syistä kielletään vesiskoottereiden käyttö tähän käyttöön osoitettujen yleisten kulkuväylien ulkopuolella. SEUT 34 ja SEUT 36 artikla eivät ole esteenä tällaiselle kansalliselle säännöstölle, jos

– toimivaltaiset kansalliset viranomaiset ovat velvollisia toteuttamaan säädetyt täytäntöönpanotoimet sellaisten yleisten kulkuväylien ulkopuolella olevien alueiden osoittamiseksi, joilla vesiskoottereita voidaan käyttää

– kyseiset viranomaiset ovat tosiasiallisesti käyttäneet niille tältä osin annettua toimivaltaa ja osoittaneet alueet, jotka täyttävät kansallisessa säännöstössä säädetyt edellytykset, ja

– tällaiset toimet on toteutettu kohtuullisessa ajassa kyseisen säännöstön voimaantulon jälkeen.

Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on selvitettävä, täyttyvätkö nämä edellytykset pääasiassa.

Kolmas kysymys

41 Kolmannella kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä sitä, merkitseekö se, että komissiolle ei ole tehty ennalta direktiivin 98/34 8 artiklan 1 kohdassa säädettyä ilmoitusta kansallisen lainsäädännön muuttamisesta, pääasian kaltaisissa olosuhteissa näiden kansallisten säännösten pätemättömyyttä.

42 Tästä vakiintuneessa oikeuskäytännössä on katsottu, että direktiivillä 98/34 pyritään ennakkovalvonnan avulla suojaamaan tavaroiden vapaata liikkuvuutta, joka on yksi yhteisön perusperiaatteista, ja että tällainen valvonta on hyödyllinen siltä osin kuin tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat tekniset määräykset voisivat aiheuttaa rajoituksia jäsenvaltioiden väliselle tavaroiden kaupalle, ja tällaiset rajoitukset voidaan hyväksyä vain, jos ne ovat tarpeellisia sellaisten pakottavien vaatimusten täyttämiseksi, joilla pyritään yleistä etua koskevaan päämäärään (ks. asia C-194/94, CIA Security International, tuomio 30.4.1996, Kok., s. I-2201, 40 kohta; asia C-226/97, Lemmens, tuomio 16.6.1998, Kok., s. I-3711, 32 kohta ja asia C-303/04, Lidl Italia, tuomio 8.9.2005, Kok., s. I-7865, 22 kohta).

43 Direktiivin 98/34 8 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukainen ilmoitusvelvollisuus on olennainen keino yhteisön valvonnan toteuttamiseksi, ja tämä valvonta tehostuu entisestään, kun direktiiviä tulkitaan siten, että ilmoitusvelvollisuuden

laiminlyönti merkitsee olennaisten menettelymääräysten rikkomista, joka aiheuttaa sen, ettei kyseisiä teknisiä määräyksiä voida soveltaa yksityisiä vastaan (ks. em. asia Lidl Italia, tuomion 23 kohta).

44 Unionin tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta ilmenee, että Ruotsin hallitus ilmoitti 1.4.2003 komissiolle vesiskootteriasetusta koskevan ehdotuksen, jossa määritettiin vesiskootterin käsite ja joka sisälsi tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta niiden käyttöä koskevan yleisen kiellon. Tämän ilmoituksen jälkeen komissio esitti Ruotsin hallitukselle yksityiskohtaisen lausunnon direktiivin 98/34 9 artiklan 2 kohdan perusteella. Tämän jälkeen Ruotsin viranomaiset muuttivat ehdotusta. Ne kuitenkin ilmoittivat komissiolle vesiskootteriasetuksen tällä tavoin muutetun tekstin vasta kyseisen asetuksen antamisen jälkeen.

45 Vaikuttaa näin ollen siltä, mikä kansallisen tuomioistuimen on varmistettava, että alkuperäinen asetusehdotus ilmoitettiin direktiivin 98/34 8 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan perusteella ja että yksinomaan siihen komission yksityiskohtaisen lausunnon jälkeen tehtyjä muutoksia ei ilmoitettu tällä tavalla ennakolta. Ruotsin hallitus ja komissio korostavat tässä yhteydessä, että kyseiset muutokset koskevat yksinomaan vesiskootterien käyttöedellytysten lieventämistä.

46 Tästä on muistutettava, että direktiivin 98/34 8 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaan jäsenvaltioiden on toimitettava ehdotus uudelleen, jos ne tekevät

teknistä määräystä koskevaan ehdotukseen sellaisia huomattavia muutoksia, jotka muuttavat sen soveltamisalaa, lyhentävät alun perin suunniteltua soveltamisaikataulua, lisäävät eritelmiä tai vaatimuksia taikka tiukentavat niitä.

47 On kuitenkin katsottava, että edellä 41 kohdassa esitetyn direktiivin 98/34 tavoitteen valossa komissiolle jo direktiivin 98/34 8 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti ilmoitettuun teknistä määräystä koskevaan ehdotukseen tehtävät muutokset, jotka koskevat ilmoitettuun ehdotukseen nähden vain asianomaisen tuotteen käyttöedellytysten lieventämistä ja jotka näin ollen supistavat teknisen määräyksen mahdollista vaikutusta kauppaan, eivät ole tämän direktiivin 8 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettu huomattava muutos. Ennakkoilmoitusvelvollisuus ei näin ollen koske tällaisia muutoksia.

48 Vaikka jäsenvaltioiden on toki direktiivin 98/34 8 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoitettava viipymättä komissiolle teknisen määräyksen lopullinen teksti, tällaisen määräykseen tehtävän vähäisen muutoksen ilmoittamatta jättäminen ennen määräyksen hyväksymistä ei vaikuta tämän määräyksen soveltamiseen, kun ennakkoilmoitusvelvollisuutta ei ole.

49 Kolmanteen kysymykseen on näin ollen vastattava, että direktiivin 98/34 8 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että Euroopan komissiolle tämän säännöksen ensimmäisen alakohdan mukaisesti jo ilmoitettuun teknistä määräystä koskevaan ehdotukseen tehty muutos, joka merkitsee ilmoitettuun ehdotukseen nähden vain asianomaisen tuotteen käyttöedellytysten lieventämistä ja joka näin ollen supistaa teknisen määräyksen mahdollista vaikutusta kauppaan, ei ole kyseisen säännöksen kolmannessa

alakohdassa tarkoitettu hankkeeseen tehtävä huomattava muutos eikä sitä tarvitse ilmoittaa ennakolta komissiolle. Kun tällaista ennakkoilmoitusvelvollisuutta ei ole, tekniseen määräykseen tehtävän vähäisen muutoksen ilmoittamatta jättäminen komissiolle ennen määräyksen hyväksymistä ei vaikuta tämän määräyksen soveltamiseen.

Oikeudenkäyntikulut

50 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Huviveneitä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 16.6.1994 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/25/EY, sellaisena kuin se on muutettuna 16.6.2003 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/44/EY, ei ole esteenä kansalliselle säännöstölle, jossa ympäristönsuojelusyistä kielletään vesiskoottereiden käyttö tähän käyttöön osoitettujen yleisten kulkuväylien ulkopuolella.

2) SEUT 34 ja SEUT 36 artikla eivät ole esteenä tällaiselle kansalliselle säännöstölle, jos

– toimivaltaiset kansalliset viranomaiset ovat velvollisia toteuttamaan säädetyt täytäntöönpanotoimet sellaisten yleisten kulkuväylien ulkopuolella olevien alueiden osoittamiseksi, joilla vesiskoottereita voidaan käyttää

– kyseiset viranomaiset ovat tosiasiallisesti käyttäneet niille tältä osin annettua toimivaltaa ja osoittaneet alueet, jotka täyttävät kansallisessa säännöstössä säädetyt edellytykset, ja

– tällaiset toimet on toteutettu kohtuullisessa ajassa kyseisen säännöstön voimaantulon jälkeen.

Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on selvitettävä, täyttyvätkö nämä edellytykset pääasiassa.

3) Teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22.6.1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/34/EY 8 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että Euroopan komissiolle tämän säännöksen ensimmäisen alakohdan mukaisesti jo ilmoitettuun teknistä määräystä koskevaan ehdotukseen tehty muutos, joka merkitsee ilmoitettuun ehdotukseen nähden vain asianomaisen tuotteen käyttöedellytysten lieventämistä ja joka näin ollen supistaa teknisen

määräyksen mahdollista vaikutusta kauppaan, ei ole kyseisen säännöksen kolmannessa alakohdassa tarkoitettu hankkeeseen tehtävä huomattava muutos eikä sitä tarvitse ilmoittaa ennakolta komissiolle. Kun tällaista ennakkoilmoitusvelvollisuutta ei ole, tekniseen määräykseen tehtävän vähäisen muutoksen ilmoittamatta jättäminen komissiolle ennen määräyksen hyväksymistä ei vaikuta määräyksen soveltamiseen.

Allekirjoitukset